

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

POV

POVIJEST

POV D-S048

POV.48.HR.R.K1.36

45664

12

Povijest

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 36 stranica, od toga 3 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Točno

Ispravak pogrešnog unosa

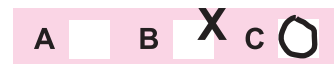

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Pogrešno

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

IK

Precrtan pogrešan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

POV D-S048

99

Povijest

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora **samo** je jedan točan. Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Za kojega se čovjekova pretka vezuje prva izrada oruđa od oblutaka?

- A. za australopiteka
- B. za kromanjonca
- C. za *Homo habilisa*
- D. za neandertalca

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Kojoj je prapovijesnoj kulturi pripadao prikazani predmet?

- A. lasinjskoj
- B. sopotskoj
- C. danilskoj
- D. vučedolskoj

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

<p>3. Koji je asirski vladar razorio Samariju i odveo Židove u ropstvo?</p> <p>A. Asurbanipal II. B. Nabopolasar III. C. Sargon II. D. Tiglatpilesar</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>4. U kojemu su se gradu nalazila vrata božice Ištar?</p> <p>A. u Babilonu B. u Jeruzalemu C. u Tiru D. u Suzi</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>5. Tko je pokorio i asimilirao Hetite?</p> <p>A. Egipćani B. Elamci C. Babilonci D. tzv. Narodi s mora</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>6. U kojoj su se bitci sukobili Temistoklo i Kserkso?</p> <p>A. kod Egospotama B. kod Maratona C. kod Salamine D. kod Cipra</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div>POV D-S048</div> <div> <div>01</div> </div>	

Povijest

7. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

(...) putujući uglavnom kroz ravnicu, došao sa Druencije pod Alpe neuznemiravan od Gala koji u tim krajevima žive. (...)

Devetog dana došla je vojska na vrh Alpa, idući većinom neprolaznim stranputicama (...)

naredi da vojnici zastanu na nekom proplanku odakle je bio slobodan pogled na vrlo veliku daljinu; odatle im pokaže Italiju i polja na obalama Pada, koja se nalaze ispod Alpa, dodavši da oni prelaze ne samo bedeme Italije nego i same rimske prijestolnice (...) poslije dvije bitke imat će u svojoj ruci i u svojoj vlasti tvrdi grad i prijestolnicu Italije. I tako kolona pođe dalje; (...)

Koji je vojskovođa opisan u povijesnome izvoru?

- A. Cezar
- B. Hanibal
- C. Pir
- D. Vercingetoriks

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

8. Koji je vladar podijelio Rimsko Carstvo na Istočno i Zapadno Rimsko Carstvo?

- A. Dioklecijan
- B. Konstantin
- C. Romul Augustul
- D. Teodozije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

9. Prodor kojega je naroda u Europu zaustavio Karlo Martel kod Poitiersa?

- A. Arapa
- B. Mađara
- C. Slavena
- D. Vizigota

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

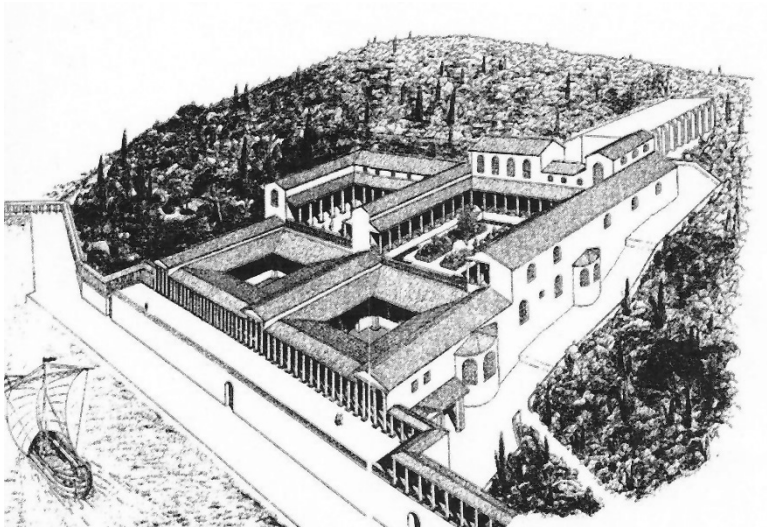
POV D-S048

01

Povijest

10. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Kako se naziva prikazani tip rimske građevine?

- A. akvadukt
- B. *insula*
- C. kurija
- D. *villa rustica*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

11. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Veliki takvu moć i množinu naroda imaše Hrvatska (...) a sin njegov Miroslav, nakon što je vladao 4 godine, od bana Pribunje bude uklonjen, i u zemlji nasta raskol i veliki razdor (...)

Kojega je kralja ban Pribunja (Pribina) doveo na vlast nakon događaja opisanih u povijesnome izvoru?

- A. Mihajla Krešimira II.
- B. Petra Krešimira IV.
- C. Stjepana Držislava
- D. Tomislava

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

12. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Na kojemu je lokalitetu pronađen povijesni izvor?

- A. Gornji Muć
- B. Klis
- C. Rižinice
- D. Šopot

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

13. Koji su društveni slojevi sačinjavali Donji dom engleskoga parlamenta u 14. stoljeću?

- A. plemstvo i crkveni dostojanstvenici
- B. predstavnici gradova i grofovija
- C. predstavnici kmetova i slobodnih seljaka
- D. predstavnici škotskoga i velškoga plemstva

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

14. U kojemu se gradu Koloman okrunio za hrvatskoga kralja?

- A. u Biogradu
- B. u Kninu
- C. u Ninu
- D. u Šibeniku

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

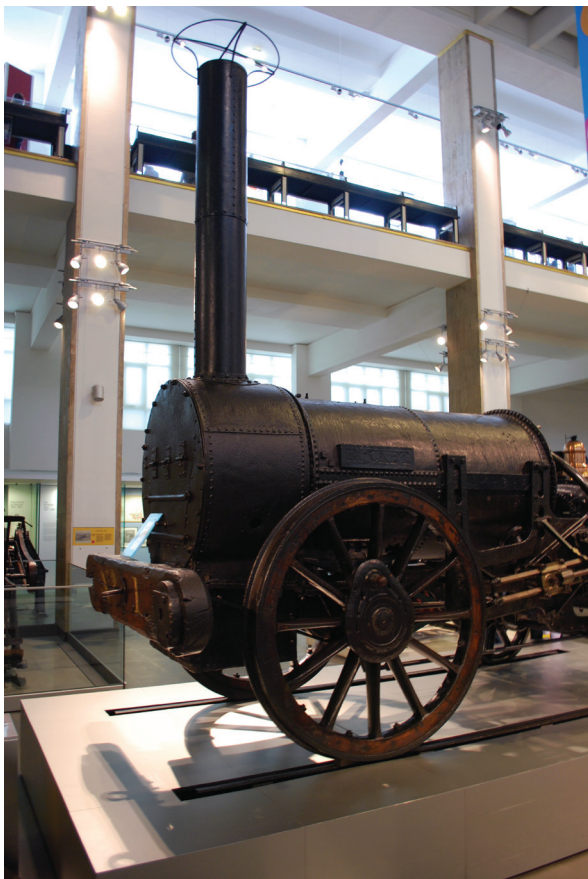
01

Povijest

<p>15. Koji je kralj Zlatnom bulom iz 1222. godine štitio niže plemstvo u Slavoniji i Ugarskoj?</p> <p>A. Andrija II. B. Bela IV. C. Koloman D. Vladislav II.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>16. U kojoj je od navedenih zemalja Franjo Ksaverski utemeljio Katoličku Crkvu?</p> <p>A. u Australiji B. u Brazilu C. u Japanu D. u Meksiku</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>17. Koga je za napad na Osijek i paljenje Sulejmanova mosta nagradio španjolski i francuski kralj?</p> <p>A. Nikolu Jurišića B. Nikolu VII. Zrinskoga C. Petra Berislavića D. Petra Kružića</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>18. Koje je područje u 18. stoljeću za Mletačku Republiku obuhvaćao pojam <i>acquisto nuovissimo</i>?</p> <p>A. Istru B. Hrvatsko primorje C. dalmatinsko zaleđe preko Cetine do Imotskoga te Boku kotorsku D. dalmatinsko zaleđe do linije Knin, Sinj, Vrlika, Drniš</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>19. Koja je bila formalna funkcija Hrvatskoga kraljevskog vijeća?</p> <p>A. parlamenta B. vlade C. vrhovnoga suda D. državnoga inspektorata</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div data-bbox="181 2016 367 2054" data-label="Text">POV D-S048</div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2114" data-label="Image"> <div data-bbox="1409 2076 1453 2110" data-label="Text">01</div> </div>	

Povijest

20. Pozorno promotrite slikovni prilog.

Koji je izumitelj konstruirao prikazano prijevozno sredstvo?

- A. James Watt
- B. George Stephenson
- C. Robert Fulton
- D. Rudolf Diesel

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

21. Koje je tijelo vlasti proglasilo republiku u Francuskoj 1792. godine?

- A. Konvent
- B. Generalni staleži
- C. Odbor javnoga spasa
- D. Direktorij

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

22. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Ljubav prema slobodi glavna je odlika te prirode, ona koja ih obilježava kao cjelinu. Prirodno je stoga, da vaše kolonije postaju sumnjičave, neposlušne i neprilagodljive kad god primijete i najmanji pokušaj da ime se silom otme ono što drže jedinom pravom vrijednošću (...)

Narodi u tim kolonijama potomci su Engleza. A Engleska je, gospodine, zemlja koja, nadam se, još poštuje svoju slobodu. (...)

Govor E. Burkea u Donjem domu Parlamenta u Londonu, 1775. godine

Gdje se nalaze kolonije iz povijesnoga izvora?

- A. u Australiji
- B. u Sjevernoj Americi
- C. u Južnoj Americi
- D. u Indiji

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

23. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Car me je često pozivao da bi mi govorio o austrijskim pokrajinama koje je namjeravao zatražiti da mu ih odstupe. Pošto sam kroz njih prošao i tamo prebivao, poznavao sam ih vrlo dobro. (...) Odvojivši ga od carstva i Talijanskog Kraljevstva namjeravao je učiniti od tog kraj istureni položaj koji bi zaštitio njegove države (...) Želio je na ovaj način stvoriti pravu vojnu krajinu (...), pa mi reče smijući se: A vi ćete biti markgrof.

maršal Marmont

Tko je car iz povijesnoga izvora?

- A. Napoleon I.
- B. Napoleon III.
- C. Josip II.
- D. Franjo Josip

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

24. Tko je autor budnice *Još Horvatska ni propala?*

- A. Ivan pl. Zajc
- B. Ljudevit Gaj
- C. Stanko Vraz
- D. Vatroslav Lisinski

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

<p>25. Tko je autor prve ekonomske studije na hrvatskome jeziku <i>Temelji žitne trgovine</i>?</p> <p>A. Antun Vraniczany B. Benedikt Kotruljević C. Josip Šipuš D. Juraj Drašković</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>26. Koje su zemlje sklopile savez 1907. godine nakon razgraničenja interesnih sfera u Afganistanu?</p> <p>A. Njemačka i Italija B. Francuska i Rusija C. Velika Britanija i Rusija D. Njemačka i Velika Britanija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>27. Na suradnju kojih se stranaka odnosila politika novoga kursa?</p> <p>A. hrvatskih i mađarskih oporbenih stranaka u Ugarskome saboru B. hrvatskih i srpskih stranaka oko pitanja ujedinjenja C. hrvatskih i talijanskih stranaka oko pitanja službenoga jezika u Dalmaciji D. hrvatskih i slovenskih stranaka oko pitanja trijalizma</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>28. Koji su politički vođe stvorili Seljačko-demokratsku koaliciju?</p> <p>A. Nikola Pašić i Mehmed Spaho B. Svetozar Pribićević i Stjepan Radić C. Pavao Radić i Ljubo Davidović D. Dragiša Cvetković i Vladko Maček</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>29. Što je od navedenoga obilježje nove ekonomske politike (NEP-a) u Sovjetskoj Rusiji?</p> <p>A. privatno vlasništvo u manjim poduzećima i u trgovini B. kolektivizacija i oslanjanje na tešku industriju C. tržišno gospodarstvo D. pojačana vojna proizvodnja</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div data-bbox="181 2016 367 2051" data-label="Text">POV D-S048</div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2114" data-label="Image"> <div data-bbox="1409 2076 1453 2110" data-label="Text">01</div> </div>	

Povijest

30. Uz čiju su podršku djelovali četnici u sjevernoj Dalmaciji, Lici i zapadnoj Bosni do jeseni 1943. godine?

- A. partizana
- B. talijanske vojske
- C. sovjetske vojske
- D. Nezavisne Države Hrvatske

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

31. Pozorno promotrite slikovni prilog.

VOJNIKA	7.700.000
NUKLEARNIH PODMORNICA	12
TENKOVA	38.000
INTERKONTINENTALNIH RAKETA	75

Podatci o vojnim snagama kojega su saveza prikazani na slikovnome prilogu?

- A. Antifašističke koalicije
- B. Trojnoga pakta
- C. Varšavskoga pakta
- D. Zajednice neovisnih država

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

32. Kako se u vrijeme SRFJ-a nazivao ekonomski model koji se od 1960-ih godina sastojao od uvođenja kapitalističkoga načina poslovanja bez privatnoga vlasništva?

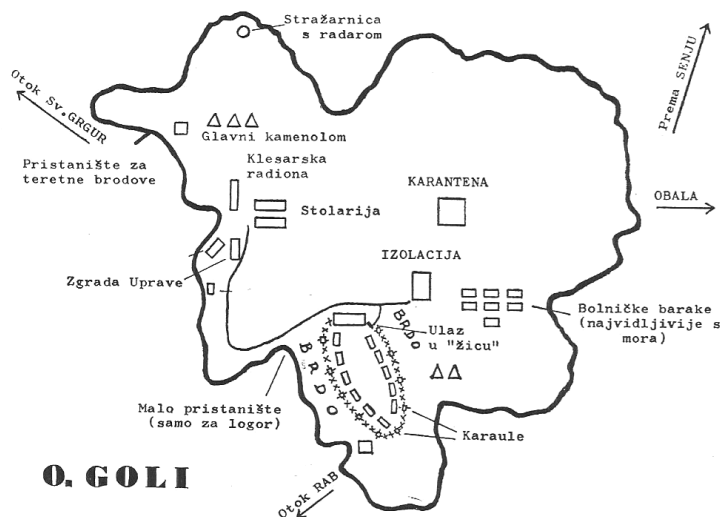
- A. radničko samoupravljanje
- B. socijalizam s ljudskim licem
- C. tržišni socijalizam
- D. politika čistih računa

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

33. Pozorno promotrite povijesni zemljovid.

Koja je vlast formirala logor čiji je plan prikazan na slikovnome prilogu?

- A. ustaška
- B. komunistička
- C. fašistička
- D. nacistička

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

34. Koja se od navedenih bolesti proširila svijetom početkom osamdesetih godina 20. stoljeća?

- A. AIDS
- B. ebola
- C. svinjska gripa
- D. španjolska gripa

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Povijest

35. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Doprinos koji organizirana i živa Europa može dati civilizaciji neophodan je za održavanje miroljubivih odnosa. (...) Europa se neće stvoriti odjednom ili prema jednom jedinstvenom planu. Izgradit će se putem konkretnih postignuća koja će prvo stvoriti solidarnost de facto. Ujedinjavanje nacija Europe zahtijeva uklanjanje prastarog neprijateljstva između Francuske i Njemačke. Svaka mjera koja se poduzme mora se, u prvom redu, odnositi na ove dvije zemlje. Imajući u vidu taj cilj, francuska vlada predlaže da se odmah poduzmu mjere glede jednog ograničenog, ali presudnog pitanja; ona predlaže da francusko-njemačka proizvodnja ugljena i čelika, kao jedna cjelina, bude stavljena pod zajedničku nadležnost Visokog povjerenstva, u sklopu jedne organizacije koja je otvorena za sudjelovanje i drugih zemalja Europe. (...)

Nastanak koje je organizacije opisan u povijesnome izvoru?

- A. Europske ekonomske zajednice
- B. Europske zajednice za ugljen i čelik
- C. Organizacije za europsku sigurnost i suradnju
- D. Varšavskoga pakta

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

- 36.** Koji je događaj postao polazište za računanje godina u današnjoj svjetskoj poslovnoj komunikaciji?

0 ☐

1 ☐

bod

- 37.** Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Kako se naziva prikazani spomenik?

0 ☐

1 ☐

bod

POV D-S048

02

Povijest

38. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Smatra se da je zadnji od njegovih političkih čini bilo razorenje; jer ako je mladi Scipion i dovršio to djelo, a ono najvećma su po Katonovu savjetu i prijedlogu poduzeli Rimljani taj rat iz sljedećeg razloga. Katon je bio poslan i Numiđaninu Masinisi, jer su oni međusobno ratovali, da istraži uzroke njihove razmirice. Masinisa je, naime, bio prijatelj rimskom narodu od početka, dok su ušli u ugovorne odnose s Rimljanima poslije poraza što su ga pretrpjeli od Scipiona jako umanjene moći zbog gubitka svog imperija i teške ratne odštete u novcu. Ali našavši grad ne, kako su Rimljani mislili, u nevoljnu i jadnu stanju, nego gdje vrvi brojnom jedrom, za oružje doruslom momčadi, pretrpan silnim bogatstvom, a pun svakovrsna oružja i ratne opreme, te nemalo samosvjestan zbog toga, smatrao je da Rimljanima nije čas da uređuju i sređuju stvari Numiđana i Masinise, (...)

O kojemu se antičkom gradu državi govori u povijesnome izvoru?

0

☐

1

☐

bod

39. Kako se nazivao vjerski pokret u Bizantskome Carstvu koji je zagovarao štovanje ikona?

0

☐

1

☐

bod

40. Kako se nazivaju kamene ploče na kojima se na grčkome alfabetu pojavljuju imena *Horoáthos* i *Horoúathos*?

0

☐

1

☐

bod

POV D-S048

02

Povijest

<p>41. Koji se srednjovjekovni bosanski vladar prvi okrunio dvostrukom krunom i uzeo naslov <i>kralj Srbijem, Bosni, Primorju, Humskoj zemlji, Donjim Krajem, Zapadnim Stranam, Usori i Podrinju</i>?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>42. Kako se u srednjemu vijeku nazivalo slobodno vlasništvo, tj. nasljedno imanje slobodno od svih stega, davanja i dužnosti?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>43. Kako se naziva oblik unije u koji je ušla Hrvatska s Habsburgovcima na temelju izbora Ferdinanda I. Habsburškoga za kralja?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>	
<p>44. Pozorno pročitajte povijesni izvor.</p> <p><i>Svagdje sam sâm udario namete na bogataše i aristokrate. Isto tako sam izdao zapovijed svojim delegatima da slijede moj primjer da bismo tako sakupili hrane i pomogli jadnim sankilotima. Ponosim se tom revolucionarnom mjerom. Zar nije pravo da egoisti, lakomi špekulanti, škrti aristokrati koji su nam navijestili rat snose ratne troškove? Zar je pravo da za vladavine jednakosti plemići, trgovci, svećenici, ljudi s dvorcima i poveljama, plivaju u izobilju, a rodoljubi nemaju čak ni osnovnih sredstava za život, jer ih bogati zgrću za sebe? Ne, građani, deklaracija prava nije prazna riječ.</i></p> <p>Koja je radikalna politička skupina u doba Francuske revolucije poduzimala mjere i metode opisane u povijesnome izvoru?</p> <p>_____</p>		<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>POV D-S048</p> <div style="text-align: right;"> <p>02</p> </div>		

Povijest

<p>45. Koje je carstvo na temelju odluka Mira u Srijemskim Karlovcima 1699. godine dobilo dva koridora: jedan prema zaljevu poluotoka Kleka južno od ušća Neretve (kod današnjega Neuma) i drugi uz Sutorinu na ulazu u Boku kotorsku?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. U kojemu su gradu na zapadnoj obali SAD-a tijekom druge polovine 19. stoljeća počele izlaziti prve hrvatske novine <i>Slavenska sloga</i>?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Imperijalizam koje se države na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće naziva „imperijalizmom siromaha“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Kako su se nazivale teritorijalne jedinice na koje je prema Vidovdanskome ustavu bila podijeljena Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Kako se nazivala gospodarska politika koju je od 1933. do 1938. godine provodio predsjednik SAD-a Franklin D. Roosevelt kako bi svladao posljedice velike gospodarske krize?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="181 2016 367 2051" data-label="Text">POV D-S048</div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2107" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1407 2076 1453 2107" data-label="Text">02</div>	

Povijest

50. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Za povijest koje se države vezuje slikovni prilog?

0

☐

1

☐

bod

51. Kako se zove potpredsjednik Savezne Federativne Republike Jugoslavije smijenjen 1966. godine?

0

☐

1

☐

bod

POV D-S048

02

Povijest

52. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Kako se naziva država u kojoj je prikazana novčanica bila platežno sredstvo?

0

☐

1

☐

bod

POV D-S048

02

Povijest

III. Zadatci višestrukoga izbora (kronologije)

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

<p>53. U kojemu su nizu točno kronološki poredana razdoblja iz povijesti antičke Grčke?</p> <p>A. arhajsko doba → homerovo doba → klasično doba → helenističko doba B. homerovo doba → helenističko doba → klasično doba → arhajsko doba C. klasično doba → helenističko doba → homerovo doba → arhajsko doba D. homerovo doba → arhajsko doba → klasično doba → helenističko doba</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>54. U kojemu su nizu točno kronološki poredani nastanci srednjovjekovnih država?</p> <p>A. Arapska država → Papinska država → Ugarska država → Franačka država B. Franačka država → Arapska država → Papinska država → Ugarska država C. Papinska država → Franačka država → Arapska država → Ugarska država D. Franačka država → Arapska država → Ugarska država → Papinska država</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>55. U kojemu su nizu točno kronološki poredani početci djelovanja crkvenih redova u hrvatskim zemljama?</p> <p>A. cisterciti → benediktinci → pavlini → isusovci B. pavlini → benediktinci → cisterciti → isusovci C. benediktinci → cisterciti → pavlini → isusovci D. isusovci → benediktinci → cisterciti → pavlini</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>56. U kojemu su nizu točno kronološki poredani izumi u vrijeme druge industrijske revolucije?</p> <p>A. automobil → x-zrake → zrakoplov → telefon B. telefon → automobil → x-zrake → zrakoplov C. x-zrake → telefon → automobil → zrakoplov D. telefon → x-zrake → automobil → zrakoplov</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>

Povijest

57. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz razdoblja nacionalnoga preporoda Hrvata u drugoj polovini 19. stoljeća?

- A. početak izlaska *Naše sloge* → osnovana Matica dalmatinska
→ objavljene *Jačke* Frana Kurelca → osnovana Bunjevačka stranka
- B. objavljene *Jačke* Frana Kurelca → osnovana Matica dalmatinska
→ početak izlaska *Naše sloge* → osnovana Bunjevačka stranka
- C. osnovana Bunjevačka stranka → osnovana Matica dalmatinska
→ početak izlaska *Naše sloge* → objavljene *Jačke* Frana Kurelca
- D. osnovana Matica dalmatinska → početak izlaska *Naše sloge*
→ objavljene *Jačke* Frana Kurelca → osnovana Bunjevačka stranka

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

58. U kojemu su nizu točno kronološki poredani hrvatski banovi?

- A. Dragutin Khuen-Héderváry → Pavao Rauch → Slavko Cuvaj → Antun Mihalović
- B. Pavao Rauch → Dragutin Khuen-Héderváry → Slavko Cuvaj → Antun Mihalović
- C. Slavko Cuvaj → Antun Mihalović → Pavao Rauch → Dragutin Khuen-Héderváry
- D. Antun Mihalović → Pavao Rauch → Dragutin Khuen-Héderváry → Slavko Cuvaj

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

59. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz razdoblja Drugoga svjetskog rata?

- A. iskrcavanje na Normandiju → savezničko uništenje Dresdena
→ atomska bomba na Hirošimu → atomska bomba na Nagasaki
- B. savezničko uništenje Dresdena → atomska bomba na Hirošimu
→ atomska bomba na Nagasaki → iskrcavanje na Normandiju
- C. atomska bomba na Hirošimu → atomska bomba na Nagasaki
→ iskrcavanje na Normandiju → savezničko uništenje Dresdena
- D. iskrcavanje na Normandiju → atomska bomba na Hirošimu
→ savezničko uništenje Dresdena → atomska bomba na Nagasaki

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

60. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz procesa uključivanja Hrvatske u euroatlanske integracije?

- A.** članstvo u OUN-u → članstvo u Partnerstvu za mir
→ članstvo u NATO savezu → članstvo u Europskoj uniji
- B.** članstvo u Partnerstvu za mir → članstvo u OUN-u
→ članstvo u NATO savezu → članstvo u Europskoj uniji
- C.** članstvo u NATO savezu → članstvo u Europskoj uniji
→ članstvo u Partnerstvu za mir → članstvo u OUN-u
- D.** članstvo u Europskoj uniji → članstvo u Partnerstvu za mir
→ članstvo u OUN-u → članstvo u NATO savezu

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

Povijest

IV. Zadatci višestrukoga izbora (uz polazni sadržaj)

U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore, povijesne zemljovide i slikovne priloge te odgovorite na postavljena pitanja.

Od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

61. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

(...) Na tlu Europe prije 250.000 godina pojavljuju se (...). Svojim ponašanjem i anatomijom vrlo su bliski modernom čovjeku, zbog čega ih neki znanstvenici svrstavaju u grupu (...). Građa im je bila dobro prilagođena hladnim klimatskim uvjetima. Njihova prosječna visina iznosila je 167 cm, a težina 80 kg. Živjeli su kao lovci i sakupljači u gotovo polarnim uvjetima. Izrađivali su kvalitetno i specijalizirano oruđe. Poznati su po tome što su prvi počeli pokapati svoje mrtve, zbog čega im se pripisuje i postojanje kulta. Također im se pripisuje i mogućnost govora. (...) Trag im se gubi prije trideset tisuća godina, (...).

61.1. O pojavi kojega se tipa čovjekova pretka govori u povijesnome izvoru?

- A. *Australopithecus africanus*
- B. *Homo habilis*
- C. *Homo sapiens*
- D. *Homo neanderthalensis*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

61.2. Koja je vrsta čovjekova pretka naslijedila vrstu opisanu u povijesnome izvoru?

- A. *Australopithecus afarensis*
- B. *Cro-Magnonac*
- C. *Homo habilis*
- D. *Homo erectus*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

62. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

(...) Neko vrijeme pak bili su Hrvati u Dalmaciji podvrgnuti Francima; Franci su pak prema njima bili tako okrutni da su ubijali Hrvatima dojenčad (...). Budući da Hrvati to nisu mogli od Franaka podnositi, pobunili su se protiv njih i ubili arhonte, koje su imali od njih. Zato se na njih digla iz Franačke velika vojska, i nakon što su međusobno sedam godina ratovali, kasno i s mukom su pobijedili i Hrvati su poubijali sve Franke i njihova arhonta, nazvanog Kotzilis. Otada su ostali samostalni i slobodni te su iz Rima zatražili sveti krst, i poslali su im biskupe i pokrstili ih za vlade Porina, njihova arhonta.

62.1. Tko je autor prikazanoga povijesnoga izvora?

- A. Ivan Lucić
- B. Konstantin VII. Porfirogenet
- C. Pavao Đakon
- D. Toma Arhiđakon

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

62.2. Koji je proces opisan u povijesnome izvoru?

- A. odupiranje Francima i kristijanizacija
- B. doseljavanje Hrvata na područje Dalmacije
- C. širenje feudalnih odnosa s osvajanjima Franaka
- D. stvaranje ranosrednjovjekovne hrvatske kraljevine

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

63. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

(...) Ako bi koji biskup, svećenik ili đakon uzeo ženu ili već uzetu zadržao, neka izgubi svoj crkveni stupanj, dok se ne pokori, neka ne ostane u zboru onih koji pjevaju u crkvi, i neka ne prima nikakav dio crkvenih prihoda (...) Ako bi odsada koji od pripadnika klera njegovao bradu ili dugu kosu, neka mu se uskrati pristup u crkvu, i neka svaki takav bude podvrgnut kanonskoj kazni prema svome stupnju. (...) Na svaki način zabranjujemo pod prijetnjom izopćenja da se Slaveni promiču na svete redove, ako nisu naučili latinski (...). Osjećajući u svome srcu žalost zbog opasnosti za vaše duše uslijed zlog običaja sklapanja braka među srodnicima, koji među vama postoji (...) ostanite u braku svi koji ste god u srodstvu četvrtog koljena, pa ako ne mogu ili ne žele živjeti čisto, neka sklope zakoniti brak. Koji su u petom koljenu, ako mogu i hoće živjeti čisto, neka ostanu u braku, ali uz trpljenje. (...)

63.1. Koji je događaj potaknuo donošenje odluka opisanih u povijesnome izvoru?

- A. sukob papinstva i njemačkih careva oko investiture
- B. uvođenje papinske ili rimske inkvizicije
- C. veliki istočni crkveni raskol
- D. augsburški vjerski mir

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

63.2. Kako se naziva obveza karakteristična za zapadno kršćanstvo opisana u povijesnome izvoru?

- A. simonija
- B. indulgencija
- C. inkvizicija
- D. celibat

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

64. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Moje drago serce, nemoj se žalostiti svrhu ovoga moga pisma, niti burkati (žalostiti). (...) sutra o deseti uri budu mene glavu sekli i tulikajše nakupe (skupa) tvojemu bratcu. Danas smo jedan od drugoga srčeno prošćenje uzeli. Zato jemljem (uzimam) ja sada po ovom listu i od tebe jedan vekivečni valet (zdravo), tebe proseći, ako sam te čem zbantuval (uznemiravao), aliti se u čem zameril – koje ja dobro znam – i oprosti mi. Budi Bog hvaljen, ja sam k smerti dobro pripraven, niti se plašim. Ja se ufam u Boga vsemogućega, koji me je na ovom svitu ponizil, da se tulikajše mene hoće smilovati. I ja ga budem molil i prosil – da mi se naukupe pred njegovem svetim tronušem (prijestoljem) u dike vekivečne zastanemo. (...)

U Bečkom Novom Mestu 29. travnja 1671.

64.1. Tko se komu obraća u povijesnome izvoru?

- A. Nikola Zrinski bratu Petru
- B. Petar Zrinski supruzi Katarini
- C. Katarina Zrinski suprugu Petru
- D. Fran Krsto Frankopan zaručnici Juliji

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

64.2. Koji je bio povod nastanku povijesnoga izvora?

- A. otpori poreznoj politici Matije Korvina
- B. suprotstavljanje stvaranju Hrvatsko-slavonske vojne granice
- C. otpori apsolutizmu i centralizmu Beča
- D. nesuglasice oko taktike u Bitci kod Sigeta

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

65. Pozorno pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

65.1. Uz koji se narod pretkolumbovske Amerike vezuje poljoprivredni sustav prikazan na slikovnome prilogu?

- A. uz Azteke
- B. uz Inke
- C. uz Maye
- D. uz Olmeke

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

65.2. Koja se poljoprivredna kultura najčešće uzgajala na prikazanim površinama?

- A. riža
- B. lan
- C. kukuruz
- D. vinova loza

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

66. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Gospodine! Za imati podporu u dobrom i mudrom savjetu vrlih i domorodnih muževah u poslu upravljanja naše domovine, utvrđenja mira i poretka i pripravljanja životnih pitanja, tičućih se kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije i potrebnih o tom osnovah za nastajući naš sabor – nakanio sam sposobne,iskusne i mudre muževe naše trojedne domovine oko sebe kao sakupiti. Buduć da ste vi u našoj domovini poznat kao muž vrstan, sposoban i mudar, koj se zajedno i velikom u svoje braće (...) popularnošću i povjerenjem odlikuje, zato vas s ovim u to izabirem i ujedno pozivljem, da čim prije, najdalje do 8. svibnja o.g. ovamo u Zagreb dođete, te se kod mene najavite. Primite iskreni pozdrav moj!

U Zagrebu 27. travnja (...)

Jelačić Ban.

66.1. Kako se naziva tijelo vlasti koje će biti formirano realizacijom sadržaja iz povijesnoga izvora?

- A. Banski stol
- B. Bansko vijeće
- C. Banska kancelarija
- D. Banska konferencija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

66.2. Koje je godine nastao povijesni izvor?

- A. 1847. godine
- B. 1848. godine
- C. 1849. godine
- D. 1851. godine

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

67. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

67.1. Kojim je brojem na povijesnome zemljovidu označena bitka nakon koje je uspostavljena kontinentalna blokada?

- A. brojem 1
- B. brojem 2
- C. brojem 3
- D. brojem 4

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

67.2. Kojim je brojem na povijesnome zemljovidu označena tzv. bitka naroda?

- A. brojem 1
- B. brojem 2
- C. brojem 3
- D. brojem 4

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

68. Pozorno pogledajte prikazani slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

Broj boraca NOB-a u Hrvatskoj 1941. – 1944.

Godina	Broj boraca
1941. kraj	oko 7000
1942. sredina	oko 12 500
1942. kraj	oko 25 000
1943. kraj	100 000
1944. sredina	oko 110 000
1944. kraj	oko 150 000

68.1. U kojemu je razdoblju prema prikazanome slikovnom prilogu najviše porastao broj boraca NOB-a u Hrvatskoj?

- A. od kraja 1941. do sredine 1942.
- B. od sredine 1942. do kraja 1942.
- C. od kraja 1942. do kraja 1943.
- D. od sredine 1944. do kraja 1944.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

68.2. Što je od navedenoga najviše utjecalo na porast broja boraca NOB-a prikazan na slikovnome prilogu?

- A. neuspjeh operacije *Barbarossa*
- B. ulazak SAD-a u rat
- C. kapitulacija Francuske
- D. kapitulacija Italije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

69. Pozorno pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

Prijevod: *Nesreća / Nevolja nikad ne dolazi sama. / Nevoljama nikad kraja.*

69.1. Tko se velikim kišobranom brani od sve brojnijih neprijatelja?

- A. car Napoleon III.
- B. kralj Viktor Emanuel I.
- C. car Franjo Josip I.
- D. car Vilim II.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

69.2. Koga označava kiša neprijatelja iz povijesnoga izvora?

- A. zemlje Lige naroda
- B. članice Antante sa saveznicama
- C. članice Male Antante
- D. Centralne sile

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

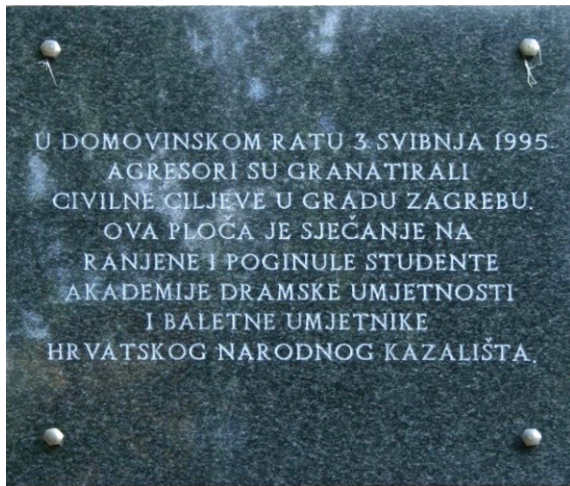
POV D-S048

01

Povijest

70. Pozorno pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

70.1. Koja je vojno-redarstvena akcija bila povod raketiranju Zagreba?

- A. *Bljesak*
- B. *Maslenica*
- C. *Medački džep*
- D. *Oluja*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

70.2. Tko je naredio spomenuto raketiranje Zagreba?

- A. Milan Martić
- B. Vojislav Šešelj
- C. Veljko Kadijević
- D. Radovan Karadžić

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S048

01

Povijest

Prazna stranica

POV D-S048

99

Povijest

Prazna stranica

POV D-S048

99